

Врз основа на член 20 од Законот за рамномерен регионален развој на РМ (“Службен весник на РМ” 63/2007), Советот за развој на Пелагонискиот плански регион на седницата одржана на ден 28.02.2012 година усвои

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА
ЗА РАЗВОЈ НА ПЕЛАГОНИСКИОТ ПЛАНСКИ РЕГИОН
2010 – 2015 ГОДИНА ОД СТРАНА НА ЦЕНТАРОТ ЗА РАЗВОЈ
НА ПЕЛАГОНИСКИОТ ПЛАНСКИ РЕГИОН ЗА 2012 ГОДИНА**



февруари, 2013 година

Битола

Вовед

Основната рамка за водење на политиката на рамномерен развој во земјата е дефинирана со Законот за рамномерен регионален развој (Службен весник на РМ бр.63/2007) кој ги пропишува планските документи за нејзина реализација. Програмата за развој на Пелагонискиот плански регион е еден од тие документи и се базира на политиката на регионален развој насочена кон развивање и имплементација на полицентричен модел на развој.

Програмата за развој на Пелагонискиот плански регион 2010 - 2015 е подготвена врз основа на Правилникот за методологијата за подготовка на планските документи за регионалниот развој во Република Македонија, (Службен весник на РМ бр.102/2009) а притоа се користени расположливите национални документи од областа на регионалниот развој (Стратегијата за регионален развој на Република Македонија, Законот за рамномерен регионален развој, Службен весник на РМ бр.119/2009 и Акциониот план за спроведување 2010-2012 на Стратегијата за регионален развој) односно стратегиските развојни документи на општините во состав на регионот.

Соодветно на тоа, Програмата поаѓа од развојните потреби на општините во регионот, истовремено следејќи ги насоките за развој на регионот опишани во Националната Стратегија, како и развојните приоритети во Акциониот план за периодот 2010-2012.

Спроведувањето на оваа програма има за цел да обезбеди:

- намалување на диспаратите во рамките на регионот, како и во однос на останатите плански региони и подигнување на квалитетот на животот на сите граѓани;
- зголемување на конкурентноста на Пелагонискиот плански регион преку надградба на инфраструктурата, оптимално користење и валоризирање на природното богатство, човечкиот капитал и економските особености на регионот;

- зачувување и развивање на посебниот идентитет на Пелагонискиот плански регион, како и негова афирмација и развој;
- развој на подрачјата со специфични потреби и ревитализација на селата;
- поддршка на меѓуопштинската и прекуграничната соработка на единиците на локална самоуправа, како и на регионот преку Центарот за развој на Пелагонискиот плански регион, во функција на поттикнување на рамномерен регионален развој.

Во согласност со принципите на одржлив развој, Програмата е така замислена и програмирана да поддржи функционирање на локалната демократија заедно со изградба на економија која ќе обезбеди подобар стандард на живеење на граѓаните преку рационално искористување на ресурсите и создавање можност за развој на идните генерации.

При изработката на Програмата за развој на Пелагониски плански регион 2010 – 2015 беше утврдена развојната визија :

Да бидеме регион со брендирана автентичност, со висок квалитет на живеење, перспективна иднина за нашите жители, економски раст и одржлив развој по европски критериуми.

Врз основа на SWOT анализата и утврдената визија, остварувањето на среднорочните цели на развојот и зацртаната крајна цел (визијата), преку спроведување на конкретни приоритети – регионот да биде добро инфраструктурно развиен и поврзан, со обезбедени услови за економски развој, социјална кохезија и заштита на животната средина, ќе резултира со подобар квалитет на живеење на граѓаните, како што е прикажано во Табела 1.

Табела 1

| Среднорочни цели | Приоритети |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Подобра меѓусебна и меѓународна поврзаност на општините во регионот преку планирање и изградба на современа инфраструктура | Подобрување на квалитетот на живеење преку подобрување на комуналната инфраструктура |
| | Подобрување на комуникацијата, квалитетот на животот и зголемување на економската размена преку надградба на постоечката и изградба на нова транспортна, железничка и аеродромска инфраструктура |
| | Создавање услови за развој и привлекување на инвеститори преку подготовка на урбанистичко-планска и техничка документација |
| | Инфраструктурен развој на Подрачјата со специфични развојни потреби |
| 2. Подобрена животна средина преку намалување на загадувањето, отстранување на последиците од него, како и зголемување на енергетската ефикасност | Унапредување на животната средина преку интегрирано управување со загадувањето (почва, воздух, вода) |
| | Зголемување на енергетската ефикасност преку создавање на (нормативни, административни, финансиски, технички и едукативни) услови за примена на модерни технолошки решенија |
| | Намалување на трошењето на конвенционалните горива со искористување на обновливите извори на енергија |
| 3. Повисок квалитет на живот и поголема социјална кохезија во регионот, преку континуирано вложување во развојот на човечките ресурси | Иницирање на воспоставување на флексибилен и современ образовен систем, кој ќе произведува кадри согласно барањата на пазарот на труд и специфичните потреби на регионот |
| | Подигнување на нивото на социјална заштита на целото население, со посебен акцент на родовите прашања и ранливите групи во руралните средини |

| | |
|------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | Подобрување на здравствените услуги преку модернизација и надградба на постоечките капацитети |
| | Промовирање на регионалниот идентитет преку заеднички иницијативи за развој на културата и спортот |
| | Подобрување на квалитетот на човековите ресурси во регионот |
| 4. Поттикнување на локалниот економски развој на Пелагонискиот регион | Јаболко |
| | Информатичка технологија |
| | Преработка на храна |
| | Туризам, спорт и рекреација |
| | Примарно земјоделско и раноградинарско производство (зеленчук) |
| | Индустија за пакување, печатење и дизајн |
| | Развој на малите и средни претпријатија и претприемништвото |
| | Поддршка на економскиот развој со мерки на ниво на Пелагонискиот регион во целина |

Проектно портфолио на ЦРППР за 2012 година

Проекти поднесени во рамките на Програмата за регионален развој на РМ за 2012 година

1. Изработка на ЛУПД за индустриска зона Петилеп, општина Могила

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 6 месеци

Опис: Непостоењето на ЛУП за индустриска зона Петилеп, општина Могила ги оневозможува потенцијалните инвеститори да пристапат кон изградба на нови индустриски капацитети, а со тоа да се поттикне и севкупниот развој на Пелагонискиот регион. Изработката на ЛУП за индустриската зона во голема мера ќе ги подобри условите за инвестирање во оваа рурална општина.

Цел на проектот: Цел на проектот е изработка на ЛУПД за индустриска зона Петилеп во општина Могила. Изработката на ЛУПД за индустриската ќе придонесе за привлекување на потенцијални инвеститори како од земјата така и странство во изградба на нови капацитети. Преку создавање на услови за изградба на индустриската зона со изработениот ЛУПД ќе се подобри квалитетот на животот на населението преку отворање на нови работни места, зголемено производство на земјоделски производи, полесен и подобар пласман на произведените земјоделски производи.

Активности на проектот:

1. Отварање на тендерска постапка и избор на понудувач
2. Изградба ЛУПД
3. Елаборат за влијание врз животна средина
4. Ревизија
5. Геодетски ажурирана подлога

Очекувани резултати:

1. Привлекување на домашни и странски инвеститори.
2. Изградба на индустриски капацитети
3. Зголемување на бројот на нововработени лица

Статус на проектот (заклучно 28.02.2013): во фаза на имплементација

2. Изработка на техничка документација за изведба на водовод за индустриска зона Макази во општина Ресен за дистрибутивен центар

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 6 месеци

Опис: Непостоењето на техничка документација за водовод во индустриската зона Макази ги оневозможува потенцијалните инвеститори да пристапат кон изградба на нови индустриски капацитети и воопшто кон изградба на откупно-дистрибутивен центар, кои би биле од големо значење за општината Ресен и за земјоделците од целиот Пелагониски регион.

Цел на проектот: Цел на проектот е изработка на техничка документација за изведба на водовод во индустриската зона Макази со цел изградба на дистрибутивен центар за земјоделски производи од целиот Пелагониски регион. Тоа ќе има влијание врз поттикнување на економскиот раст во регионот, заштита на животната средина и подигнување на степенот на социјален развој.

Активности на проектот:

1. Отварање тендерска постапка и склучување на договор
2. Изработка на ЛУПД
3. Проект за инфраструктура
4. Ревизија
5. Основен проект за цевковод
6. Основен проект за резервоар
7. Основен проект за бунарска куќарка
8. Стратешка оценка за влијание врз животната средина

9. Ажурирана геодетска подлога

10. Други останати трошоци (услови за планирање на просторот од агенција за планирање на просторот и хидроиспитување)

Очекувани резултати:

1. Привлекување на домашни и странски инвеститори
2. Изградба на индустриски капацитети
3. Зголемување на постојните земјоделски насади
4. Зголемување на бројот на ново вработени

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на имплементација

3. Изработка на урбанистички план вон населено место за изградба на туристичко рекреативен комплекс Големо Илино во општина Демир Хисар

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 6 месеци

Опис: Со непостоењето на урбанистички план за локалитетот Големо Илино се оневозможува негово просторно уредување односно изградба на туристичко-рекреативни комплекси. Изградбата на туристичко-рекреативни комплекси ќе предизвика позитивни економски ефекти, инфраструктурна опременост на просторот како и негова поврзаност со околните рурални општини и градот Демир Хисар како најблиска урбана населба. Во Пелагонискиот регион не постои друг објект од ваков вид кој се користи , со оглед на специфичната географска положба на која се наоѓа истиот.

Цел на проектот: Цел на проектот е изработка урбанистички план за изградба на туристичко рекреативен комплекс во Големо Илино, општина Демир Хисар. Овој комплекс овозможува трансформација на традиционалниот тип на домување преку проширување на неговата основна функција односно градење на станови кои се за зимски, летен и верски туризам. Реализацијата на урбанистичкиот планза изградба на туристичко-рекреативен комплекс во голема мера ќе ги подобри условите за економски развој бидејќи се предвидува туристичка населба

со манастирски комплекс (Св.Илија) , спортски терени и викенд куќички кој ќе биде во функција на поттикнување на локалната економија.

Активности на проектот:

1. Отварање на тендерска постапка и избор на понудувач
2. Изградба на урбанистички план
3. Елаборат за животна средина
4. Геодетски ажурирана подлога
5. Ревизија

Очекувани резултати:

1. Привлекување на домашни и странски инвеститори.
2. Зголемување на бројот на домашни и странски туристи
3. Зголемување на бројот на ново вработени

Статус на проектот (заклучно 28.02.2013) : во фаза на имплементација

4. Реализација на проект за заштита (физичка и биохемиска) на регионален природен извор Дебреште

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 6 месеци

Опис: Регионалниот извор во с. Дебреште, општина Долнени е единствен извор со кој населението од општините: Долнени, Кривогаштани и Крушево се снабдува со питка вода за пиење како и наводнување на земјоделските површини. Изградбата односно неговата заштита (физичка и биохемиска) на регионалниот извор е од големо значење. Потребата од заштита на изворот во с.Дебреште е со големо значење бидејќи со неговата заштита ќе се овозможи непречено добивање на чиста и бактериолошки исправна вода за пиење за локалното население кои живее во општините: Долнени, Кривогаштани и Крушево.

Цел на проектот: Проектот има за цел заштита (физичка и биохемиска) на регионалниот извор во с.Дебреште, општина Долнени. Покрај заштита (физичка и

биохемиска) регионалниот извор во с. Дебреште ќе биде и партерно уреден, а со тоа директно ќе се придонесе кон исполнување на приоритетот за подобрување на квалитетот на живеење преку подобрување на комуналната инфраструктура.

Активности на проектот:

1. Отварање на тендерска постапка и избор на понудувач
2. Изградба (заштита) на извор
3. Надзор
4. Примопредавање

Очекувани резултати:

1. Заштита (физичка и биохемиска) на регионалниот извор во с.Дебреште, општина Долнени.
2. Здрава и бактериолошки исправна вода како за пиење така и за наводнување за жителите на општините: Долнени, Кривогаштани и Крушево.
3. Намалување на загубите на вода.

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на имплементација

5. Реконструкција на живеалиште за нилски коњ во Зоолошката градина Битола

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 6 месеци

Опис на проектот: Зоолошката градина во Битола е единствен објект од ваков вид во Пелагонискиот регион. Во Зоолошката градина има објект кој го користат други животни, кој преку реконструкција може да се пренамени во живеалиште за нилски коњ, бидејќи постоечкото живеалиште не ги исполнува стандардите согласно Европската Асоцијација за Зоолошки градини и аквариуми.

Цел на проектот: Цел на проектот е реконструкција на живеалиштето за нилскиот коњ во Зоолошката градина во Битола, кое ќе влијае на билошката разновидност и заштита на животната средина, ќе се подобрат условите за едукација, ќе се

збогати туристичката понуда во регионот и ќе се отворат можности за нови вработувања со што ќе се подобри на квалитетот на животот во регионот.

Активности на проектот:

1. Подготовка на тендерска документација, објавување на оглас за избор на изведувачот на објектот и склучување на договор.
2. Реконструкција на живеалиште
3. Надзор

Очекувани резултати:

1. Реконструирано живеалиште на нилскиот коњ
2. Задржани работни места и отворање на нови во ЗОО Битола
3. Зголемен број на домашни и странски туристи
4. Зголемена финансиска самоиздржливост на ЗОО Битола
5. Одржување на практична настава на студентите од факултетот за ветерина во Битола

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на имплементација

6. Изградба на тротоар на магистрална сообраќајница во општина Кривогаштани кон општина Крушево

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 6 месеци

Опис: Со непостоењето на тротоар, пешачка патека на оваа магистрална сообраќајница секојдневно се загрозени животите на жителите и учениците кои секојдневно поминуваат на улицата. Изградбата на тротоарот на магистралната сообраќајница би била за жителите на општина Кривогаштани но и групите туристи кои зачестено патуваат кон Крушево, а застануваат во Кривогаштани на попатна пауза токму на овој дел, во центарот на селото т.е општината.

Цел на проектот: Цел на проектот е изградба на тротоар, пешачка патека на магистрална сообраќајница во општина Кривогаштани. Проектот дава голем

придонес во зачувувањето на животната средина, бидејќи со поставувањето на тротоарот покрај зголемената безбедност на пешаците, сите атмосферски води кои сега се слеваат по дворовите на станбените објекти ќе имаат еден правилен тек и со тоа нема да настануваат големи поплави и материјални штети кои ги претрпува локалното население.

Активности на проектот:

1. Подготовка на тендерска документација, објавување на оглас за набавка на бехатон плочки и склучување на договор.

Очекувани резултати:

1. Набавка на 180 метри квадратни бехатон плочки

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): реализиран

**Проекти поднесени во рамките на Програмата за регионален
развој на РМ за 2013 година**

**1. Проект за хортикултурно уредување на црквата "Св. Ѓорѓи" во село
Курбиново, општина Ресен**

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 3 месеци

Опис: Црквата "Св. Ѓорѓи" од Курбиново претставува споменик на културата заштитен со закон. Благодарение на нејзините културно-историски вредности таа претставува главен атрактивно-мотивациски фактор за привлекување на туристи во преспанскиот дел на Пелагонискиот регион.

Иако црквата претставува регионално но и национално културно богатство нејзината дворна површина не е уредена и засега не придонесува за привлекување на поголем број на туристи.

Цел на проектот: Главната цел на проектот е хортикултурно уредување на просторот пред и околу црквата "Св. Ѓорѓи" во село Курбиново. Подобрениот изглед на оваа туристичка атракција ќе го подобри квалитетот на туристичката понуда во преспанскиот дел на Пелагонија и ќе го зголеми бројот на туристи во текот на целата година. Зголемениот број на туристи ќе генерира зголемени приходи за локалното население и општината Ресен и нивото на квалитетот на живот ќе биде подобро.

Активности на проектот:

1. Распишување на тендерска постапка за хортикултурно уредување на просторот околу манастирот "Св. Ѓорѓи" во Курбиново.
2. Хортикултурно уредување на просторот околу манастирот "Св. Ѓорѓи" во Курбиново.

Очекувани резултати:

1. Атрактивните особини на црквата "Св. Ѓорѓи" во село Курбиново се подобри.
2. Зголемен е бројот на туристи (домашни и странски) во Пелагонискиот регион.

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на евалуација

2. Адаптација на објект од историско и културно значење во Пелагонискиот регион - Спомен-простор на Петре М. Андреевски

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 4 месеци

Опис: Во руралната средина с. Слоештица, која е родно место на Академик Петре М. Андреевски, не постои објект од ваков или сличен тип. Основниот проблем е непостоење на уреден и опремен посебен простор за да и се овозможи на пошироката јавност и непосредно да се запознае со ликот и делто на Академик Петре М. Андреевски односно неговите ракописи, забелешки, книги, но и местото каде што ја добивал нескротливата инспирација за творење.

Цел на проектот: Проектот има за цел да даде придонес кон развојот на културниот туризам и образовниот процес во Пелагонискиот регион, Зголемената посета на посетители и гости и нивната желба да поминат неколку дена во с.Слоештица налага адаптирање на селски куќи во сместувачки капацитети, нудење на специјалитети од селото, локални производи, да им се покажат природните убавини на „Бигла,, планина, валавиците. Проектот ќе даде придонес во подобрување на животниот стандард на жителите на с. Слоештица.

Активности на проектот:

1. Распишување на тендерска постапка
2. Адаптација на спомен-простор
3. Свечено отварање на адаптиран спомен-простор

Очекувани резултати:

1. Да се подобри туристичката понуда на Пелагонискиот регион
2. Да се валоризираат и промовираат ликот и делото на еден од најголемите македонски дејци, Академик Петре М. Андреевски
3. Да се создадат просторни услови за реализирање на дел од активностите на културниот настан со регионално значење "Славење на Пирејот" која се одржува секоја година на селската слава на Слоештица – празникот "Голема Богородица", во спомен и чест на писателот Академик Петре М. Андреевски;
4. Да се подобрат просторните услови за реализација на образовниот процес на учениците во ПУ "Браќа Миладиновци" во с.Слоештица.

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на евалуација

3. Изградба на регионална мото-крос патека

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 6 месеци

Опис: На територијата на Пелагонија не постои професионална мото-крос патека на која можат да се одржуваат мото-крос натпревари од национален и интернационален карактер. На територијата на Пелагонискиот регион постојат

повеќе од 100 активни мото-крос возачи и повеќе од 1000 потенцијални мото-крос возачи кои би се занимавале со овој спорт доколку за истиот постојат соодветни услови. Со предложениот проект целосно ќе се изгради мото-крос патека која потполно ќе ги задоволи постоечките FIM (Fédération Internationale de Motocyclisme) стандарди.

Цел на проектот: Главната цел на проектот е да се изгради првата професионална мото-крос патека во Пелагонискиот регион. Локацијата е соодветно одбрана да биде пристапна за сите домашната и меѓународната потенцијална публика на овој вид на спорт. Со спроведување на проектот целосно ќе се реализира изградбата на мото-крос патека во Пелагонија. Тоа ќе претставува зголемување на културно-туристичката понуда на регионот, ќе генерира поголеми приходи на туристичката гранка (поради зголемена конкурентност) и ќе се забрза економскиот развој на Пелагонија во целина.

Активности на проектот:

1. Тендерска постапка
2. Адаптација на терен- пристапни патишта, груба конфигурација
3. Трасирање на патеката со булдожер
4. Фина доработка на патеката, оформување на скокови, банкини на кривините
5. Инфраструктурна припрема на терен за бокс, старт, место за миенење на моторите
6. Инфраструктурни објекти – трибина, канцеларија, тоалет, туш
7. Надзор

Очекувани резултати:

1. Професионална патека за мото-крос натпревари во Пелагонискиот регион е изградена и функционална.
2. Спортската и туристичката понуда на Пелагонија е подобрена.
3. Бројот на домашни и странски туристи во Пелагонискиот регион е зголемен.

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на евалуација

4. Подобрување на сообраќајната поврзаност помеѓу општините Новаци, Битола и Могила

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 6 месеци

Опис: На територијата на микро-регионот Новаци - Битола - Могила постојат многу мал број на знаци-патокази и истите се во многу лоша состојба поради нивната дотраеност и не се функционални. Општина Новаци се наоѓа во центарот на овој микро регион и на дневна основа претставува клучната точка каде проаѓаат голем број на работници, туристи и население од микро регионот. Потребно е да се подобри поврзаноста помеѓу овие три општини преку поставување на знаци-патокази и да се подобрат условите за живот на населението кое секојдневно патуваат во некое од населените места на овие три општини, со што ќе се подобри и безбедноста на сите учесници во сообраќајот.

Цел на проектот: Основна цел на проектот е унапредување на патната сигнализација на локалните патишта кои ги поврзуваат општините Новаци, Битола и Могила. Со поставувањето на знаци-патокази, значително ќе се подобри квалитетот на животот на населението бидејќи тие ќе придонесат за меѓусебната поврзаност на голем број населени места, можноста за забрзан развој на руралниот туризам и подобрување на трговските релации на руралните населени места со урбаните.

Активности на проектот:

1. Објавување на оглас за јавна набавка за поставување на знаци патоказ
2. Набавка и поставување на 65 знаци патоказ

Очекувани резултати:

- 1.Подобрена е патната сигнализација на локалните патишта во Пелагонискиот регион.
- 2.Подобрена меѓусебна поврзаност на населените места во општините Новаци,

Могила и Битола.

3.Подобрена поврзаност на руралните и урбаните средини во Пелагонискиот регион.

4.Зголемена е безбедноста на учесниците во сообраќајот во општините Новаци, Битола и Могила.

Статус на проектот (заклучно 28.02.2013): во фаза на евалуација

5. Имплементација на законската регулатива за категоризација на туристичко-угостителски објекти во Пелагонискиот регион

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 6 месеци

Опис: Во Пелагонискиот регион мал е бројот на категоризирани објекти во руралните и урбаните средини кои нудат сместувачки услуги за домашните и странските туристи. На целата територија на Пелагонија постојат повеќе од 100 понудувачи на угостителско-туристички услуги во приватни куќи и објекти со мал сместувачки капацитет (до 20 легла) кои според Закон за угостителска дејност мора да имаат соодветна категоризација. Поради непостоење на категоризација на туристичките објекти, изостанува и квалитетна промотивна кампања.

Цел на проектот: Главната цел на проектот е да се имплементира важечката законска регулатива во делот на туризмот и угостителството и да се достигнат постоечките стандарди за категоризација на сместувачки објекти. Проектот ќе има позитивно влијание врз забрзувањето на економскиот развој врз целиот регион затоа што со него ќе се зголеми квалитетот на постоечката туристичка понуда, таа ќе биде поконкурентна и профитите кои ќе ги генерира ќе бидат повисоки од досегашните. Проектот ќе го подобри квалитетот на живот на жителите на Пелагонискиот регион, пред се во руралните средини, затоа што со категоризацијата на активните туристички објекти ќе се зголеми економската активност во овие средини тоа ќе ги зголеми приходите на локалните самоуправи и ќе им овозможи реализација на поголем процент на инвестиции.

Активности на проектот:

1. Воведен настан - презентација на Правилник за категоризација на објекти
2. Дводневна работилница за имплементација на содржината на Правилникот за категоризација на објекти
3. Поддршка (преку субвенционирање) на три понудувачи на услуги за достигнување на постоечките стандарди и нивна категоризација
4. Промотивна кампања
5. Консултантски услуги (ангажирање на надворешна организација)

Очекувани резултати:

1. Бројот на категоризирани сместувачки капацитети во Пелагонискиот регион е зголемен
2. Туристичката понуда на Пелагонија е подобрена
3. Законската регулатива во делот на туристичкото работење во Пелагонискиот регион е имплементирана
4. Категоризираниите објекти во Пелагонискиот регион се промовирани пред потенцијалните туристи
5. Комисиите за категоризација на угостителски објекти се формирани и функционални во 9 општини во Пелагонискиот регион
6. Бројот на туристи во Пелагонија е зголемен

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на евалуација

6. Втора фаза: Партерно уредување на регионален природен извор во н.м Дебреште - општина Долнени

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 6 месеци

Опис: Регионалниот извор во н.м Дебреште, општина Долнени е единствен регионален извор со кој населението од општините: Долнени, Кривогаштани, Крушево се снабдува со питка вода за пиење како и за наводнување на

земјоделските површини. Потребата од втора фаза за партнерно уредување на изворот во с. Дебреште е со големо значење бидејќи неговото уредување придонесува за поголем степен на заштита и непречено добивање на чиста и бактериолошки исправна вода за пиење за локалното население кое живее во општини: Долнени, Кривогаштани и Крушево.

Цел на проектот: Целта на проектот е реализација на 2 фаза- партнерно уредување на регионален извор во н.м Дебреште- општина Долнени, со што ќе се придонесе за исполнување на приоритетот за: подобрување на квалитетот на живеење преку подобрување на квалитетот на живеење преку подобрување на комуналната инфраструктура. Имплементацијата на проектот овозможува здрава и квалитетна вода за пиење за населението кое гравитира во овие три општини.

Активности на проектот:

1. Подготовка на тендерска документација; објавување и и збор на економски оператор
2. Партнерно уредување на извор во н.м Дебреште
3. Надзор
4. Примопредавање

Очекувани резултати:

1. Партнерно уредување на изворот во н.м. Дебреште;
2. Заштита на регионалниот извор во н.м. Дебреште;
3. Здрава и бактериолошки исправна вода за пиење како и за наводнување за жителите на општините: Долнени, Кривогаштани и Крушево;

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на евалуација

7. Изработка на проект за инфраструктура - цевковод за водоснабдување на индустриска зона Петилеп- општина Могила од градски водовод на општина Битола

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 6 месеци

Опис: За индустриската зона Петилеп во општина Могила не постои проект за инфраструктура за цевковод за водоснабдување на индустриска зона Петилеп во општина Могила од градски водовод на општина Битола. Имплементацијата на втората фаза од проектот овозможува потенцијалните инвеститори да пристапат кон изградба на нови индустриски капацитети, а со тоа и да се поттикне севкупниот развој на Пелагонискиот регион.

Цел на проектот: Целта на проектот е изработка на Проект за инфраструктура за водоснабдување на индустриска зона Петилеп од градски водовод на општина Битола. Преку создавање на услови за водоснабдување на индустриската зона Петилеп, се овозможува директно подобрување на условите за почеток на изградба на капацитетите во индустриската зона Петилеп, а со тоа и подобрување на квалитетот на живот на населението преку отворање на нови работни места, зголемено производство на земјоделски производи, како и привлекување на нови инвестиции.

Активности на проектот:

1. Отворање тендерска постапка и избор на економски оператор
2. Геодетски ажурирана подлога
3. Услови за планирање од Агенција за просторно планирање при МЖСПП
4. Мислење за стратегиска оценка од страна на МЖСПП
5. Изработка на урбанистичка документација за цевковод за водоснабдување на индустриска зона Петилеп од градски водовод на општина Битола
6. Ревизија

Очекувани резултати:

1. Привлекување на домашни и странски инвеститори.
2. Изградба на индустриски капацитети.
3. Зголемување на бројот на ново вработени.

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на евалуација

8. Оплеменување на платото и влез на Национална Установа " Центар за Култура" - Битола, со регионално значење за општините: Битола, Могила, Новаци.

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 6 месеци

Опис: Националната Установа " Центар за култура" Битола претставува институција со значаен културен регионален карактер во микрорегионот на општините: Битола, Могила и Новаци. "Центарот за култура" овозможува континуиран развој и поддршка на културните иницијативи за граѓаните во општините: Битола, Могила, Новаци. Иако претставува институција со значаен културен карактер, нејзиното плато и влез не се оплеменети.

Цел на проектот: Целта на проектот е оплеменување на платото и влез на НУ " Центар за култура"- Битола, со регионално значење за општините: Битола, Могила и Новаци. Овозможувањето на пристапот кон платото и влезот на Центарот за култура ќе овозможи зголемување на бројот на посетители кои што доаѓаат да присуствуваат на културните проекции и манифестации, како што се Браќа Манак, интернационалниот фестивал Интерфест, меѓународните филмски проекции.

Активности на проектот:

1. Подготовка на тендерска документација/ објавување на оглас за избор на економски оператор.
2. Оплеменување на платото и влез на НУ Центар за култура Битола.

Очекувани резултати:

1. Зголемување на бројот на посетители кои што доаѓаат да присуствуваат на културните манифестации и проекции кои се прикажуваат во Центарот за култура.

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на евалуација

9. Патокази кон потпелистерските села за унапредување и промоција на туристичките потенцијали на општините Битола и Ресен

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 6 месеци

Опис: Во општините Битола и Ресен, во подножјето на Баба Планина кое изобилува со голем број на туристички и културно-историски вредности не постојат инфо табли и патокази кои ги одбележуваат потенцијалните туристички дестинации. Потпелистерските села како: Маловишта, Дихово, Ниже Поле, Брајчино, Љубојно, Долно Дупени, претставуваат ризница на традиционални вредности кои можат да се стават во функција на развој на туризмот, а со тоа директно да придонесат за зголемување на квалитетот на животот во руралните подрачја.

Цел на проектот: Целите на проектот се поврзување на културните, историските и туристичките вредности во подножјето на Баба планина, зачувување и унапредување на квалитетот на животната средина во подрачјата кои се наоѓаат во подножјето на планината, промоција на туристичките потенцијали и туристички услуги (сместување, рекреација, храна) на Баба Планина со цел зголемување на квалитетот на животниот стандард на жителите во руралните подрачја.

Активности на проектот:

1. Подготовка на тендерска документација, објавување на оглас за избор на економски оператор
2. Изработка на патокази и инфо табли во подрачјето на Баба планина
3. Поставување инфо табли и патокази во подрачјето на Баба Планина
4. Дизајн и продукција на промотивен материјал
5. Промотивна кампања на туристичките потенцијали во општините Битола и Ресен/ воспоставување на платформа за соработка помеѓу туристичките чинители во Пелагонискиот регион (надворешна организација)

Очекувани резултати:

1. Поставени 94 патокази и 6 инфо табли на шумските патеки на Баба планина, со цел промоција на потпелистерските села.
2. Промовирани одбележаните туристичко-рекреативни патеки за поврзување на руралните подрачја на Баба планина.

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на евалуација

10. Прва фаза: Изградба на јавен паркинг за сточен пазар во општина Кривогаштани (за потребите на: Кривогаштани, Долнени, Прилеп, Крушево, Демир Хисар)

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Биро за регионален развој на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 6 месеци

Опис: На територијата на општина Кривогаштани постои сточен пазар со регионален карактер, на кој нема изграден јавен паркинг. Немањето на паркинг простор на сточниот пазар во општина Кривогаштани, го отежнува неговото функционирање наменето за моторни и товарни возила како и за придружната земјоделска механизација (трактори, мултикултиватори), со што предизвикува помала трговија со стоки во микрорегионот на општините: Кривогаштани, Долнени, Прилеп, Демир Хисар, Крушево.

Цел на проектот: Основната цел на проектот е изградба на јавен паркинг до сточен пазар во општина Кривогаштани- 1 фаза со површина од 500м² лоцирани на стациоณา до 44м. Со спроведување на активностите на проектот ќе биде комплетирана првата фаза од вкупно 3 фази за изградба на јавен паркинг на сточен пазар во општина Кривогаштани. Проектот создава услови за економски развој преку подобрување на функционирањето на јавниот паркинг за сточен пазар во Кривогаштани кој има регионално значење и кој дава значителен придонес во трговијата со стока како извор на заработка кај земјоделското население во микрорегионот.

Активности на проектот:

1. Подготовка на тендерска документација , објавување на оглас за избор на економски оператор и склучување на договор
2. Изградба на јавен паркинг- 1 фаза со површина од 500м² лоцирани на стационажа до 44м
3. Надзор
4. Примопредавање

Очекувани резултати:

1. Комплетно завршување на 1 фаза за изградба на јавен паркинг до сточен пазар со површина од 500 м² лоцирани на стационажа до 44 м.
2. Зголемување на економскиот раст во микрорегионот преку подобреното функционирање на сточниот пазар.

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на евалуација

Проекти поднесени до национални програми, билатерални донатори и фондови на Европска Унија

1. Едукативна програма за штетните влијанија на издувните гасови и начините за намалување на загадувањето на амбиентниот воздух во Пелагонискиот регион.

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Министерство за животна средина и просторно планирање на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 4 месеци

Опис: Во зависност од развојот на моторизацијата на една земја, загадување на воздухот од сообраќајот може да достигне и до 60%, од вкупното загадување. Моторите со внатрешно согорување произведуваат најголем број на токсични издувни гасови меѓутоа без оглед на степенот на согорување, моторите емитуваат загадувачки супстанции кои преставуваат потенцијална опасност за животната

средина и здравјето на луѓето. Според Светската Здравствена Организација (СЗО), оптовареноста со болести во чија причина учествува и аерозагадувањето предизвикува повеќе од 2.000 000 предвремени смртни случаи во светот, како последица од урбаното аерозагадување или изложеноста на загаден внатрешен воздух.

Цел на проектот: Целта на проектот е да придонесе во намалувањето на загадувањето на амбиентниот воздух преку подигнување на свеста и подобро информирање на населението во Пелагонискиот регион за штетните влијанија од патничките возила врз здравјето и животната средина.

Активности на проектот:

1. Анализа на податоците кои што произлегуваат од веќе постоечките документи за состојбата на загаденост на воздухот на национално и регионално ниво.
2. Подготовка и спроведување на 9 трибини за подигнување на општите познавања на жителите во Пелагонискиот регион за штетното влијание на издувните гасови врз здравјето на луѓето и животната средина и за начините за намалување на нивниот степен на емисија.
3. Подготовка и организирање на мобилни едукативни пунктови, поставени на јавни места во Пелагонискиот регион, со цел информирање на жителите за степеност на загаденост на животната средина и начините за нејзино намалување.
4. Подготовка и организирање на специјален настан “Ослободи го кислородот” (натпревар на велосипедисти) во Општините Битола и Прилеп.

Очекувани резултати:

1. Жителите на Пелагонискиот регион да имаат зголемени познавања за штетните влијанија од токсичните издувни гасови врз здравјето и животната средина.
2. Жителите на Пелагонискиот регион да се информирани за степенот на загаденост на животната средина како резултат на издувните гасови од патничките возила.

3. Жителите на Пелагонискиот регион да имаат подигната свест за пронаоѓање на можности и начини за намалување на загадувањето на амбиентниот воздухот.

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на евалуација

2. Подигнување на свеста на населението во руралните средини во Пелагонискиот регион за искористување на биомаса за добивање на енергија.

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Министерство за животна средина и просторно планирање на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 4 месеци

Опис: Земјоделската дејност има директно влијание на животната средина и интензивното култивирање или одгледувањето на добитокот имаат особено негативни влијанија на биодиверзитетот и водните ресурси. Употребата на обновливите енергии е од големо значење од аспект на заштита на животната средина. Употребата на биомасата за добивање на енергија значително ги намалува трошоците на енергија на руралната популација и придонесува за одржливост на животната средина.

Цел на проектот: Целта на проектот е да се зголеми учеството на земјоделскиот сектор во заштита на животната средина преку искористување на биомасата во процесот на добивање на енергија. Да се зголеми свеста и да се подобри информираноста кај населението во руралните средини во Пелагонискиот регион, за влијанието на обновливата енергија од биомаса врз зачувување на животната средина и за добивање на енергија заради намалување на трошоците во домаќинствата и фармите.

Активности на проектот:

1. Дизајн и печатење на промотивен едукативен материјал.
2. Спроведување на 9 обуки во 9 општини во Пелагонискиот регион (по 1 обука во секоја општина)

Очекувани резултати:

- 1.Населението во руралните средини во Пелагонискиот регион да ја зголеми свеста и знаењето за искористување на биомасата за добивање на енергија.
- 2.Населението во руралните средини во Пелагонискиот регион да е информирано за нивното учество и можен придонес за зачувување на животната средина преку искористување на отпадните материјали.

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на евалуација

3. Изградба на хидрантска мрежа во Пелагонискиот регион

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Јапонска Амбасада, канцеларија во РМ

Потребно време на реализација на проектот: 12 месеци

Опис: Надземните хидрантите се активна алатка за заштита и спречување на пожари и се користат како дел од системот за гаснење пожар во тешко достапни места и таму каде што има недостаток од опрема која вообичаено се користи при противпожарна заштита. Надземните хидранти овозможуваат брзо снабдување со вода и полнење директно од резервоарот на противпожарните возила. Со проектот ќе се одговори на потребата од инсталирање на надземни хидранти во недоволно развиени подрачја.

Цел на проектот: Целта на проектот е изградба на хидрантска мрежа во руралните средини и во близина на шуми во Пелагонискиот регион заради гаснење и превенција од пожари.

Активности на проектот:

- 1.Набавка на хидранти.
- 2.Инсталирање на хидрантите во Пелагонискиот регион
- 3.Ревизија

Очекувани резултати:

1. Подобрување на квалитетот на живот преку подобрување на комуналната инфраструктура.

2. Вработените имаат поголема доверба во своите способности да се справат со итни случаи со користење на хидранти за пожар.
3. Зголемена ефикасност на 5 против пожарни единици за гаснење пожари во Пелагонискиот регион.
4. Подобрување на безбедноста на жителите на Пелагонискиот регион.
5. Подобрување на сигурноста на објектите на сопственикот.
6. Подобрување на безбедноста на деловните простории.
7. Подобрување на безбедноста на земјоделската земја и складирањето на храна во руралните области.
8. Зголемена заштита на животната средина и биолошката разновидност, особено шумите.

Статус на проектот (заклучно 28.02.2013): во фаза на имплементација

4. Воведување на волонтерски сервис во Зоолошката градина во Битола

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Холандска Амбасада во РМ

Потребно време на реализација на проектот: 4 месеци

Опис: Воведување на волонтерски сервис во Зоолошката градина во Битола е предвидено во образовната програма за маркетинг и промоција на ЗОО Битола, заради подобрување на целокупната работа на институцијата, за зголемување на бројот на посетители и подобрување на нивното искуство и знаење од нивната посета.

Цел на проектот: Целта на проектот е да се подобри економскиот развој во Пелагонискиот регион преку вработување на специфични групи население во сектори со потенцијал за развој.

Активности на проектот:

1. Избор на 4 волонтери да бидат ангажирани во ЗОО Битола
2. Почетна обука на избраните волонтери спроведена од страна на ЗОО Битола и Центарот за развој на Пелагонискиот плански регион.

3. Официјално воведување и спроведување на волонтерска служба во 300 Битола.
4. Изработка на веб-страница (www.zoobitola.mk) за 300 Битола
5. Дизајн, печатење и дистрибуција на промотивните материјали за 300 Битола.

Очекувани резултати:

- 1.Професионален ангажман на студенти од Пелагонискиот регион во сектори со потенцијал за развој.
- 2.Создадени нови иновативни производи и услуги во 300 Битола.
- 3.Промовирани создадените нови иновативни производи и услуги во 300 Битола.

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): реализиран

5. Децентрализирана соработка- културна политика и културна размена – помеѓу Р. Македонија (регионот Пелагонија) и Р. Франција (регионот Долна Нормандија)

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Министерство за култура на РМ

Потребно време на реализација на проектот: 7 месеци

Опис: Проектот Децентрализирана соработка - Културна политика и културна размена ќе биде реализиран во текот на неколку периоди во на 2012 година заради неговата специфична структура, односно предвидените активности за реализација на неговите цели. Со гостувањето на уметниците од Долна Нормандија, регионот Пелагонија ќе има можност да ја претстави својата долга традиција и култура и со тоа да придонесе кон презентација на Македонската култура надвор од границите на државата.

Цел на проектот: Целта на проектот е да се придонесе во вкупниот развој на Пелагонискиот регион и подобрување на културната и уметничката понуда преку јакнење на соработката помеѓу културните институции во меѓународни рамки и развој на нови и конкурентни културни и уметнички производи.

Активности на проектот:

- 1.Реализација на студиска посета на делегација на експерти од областа на културниот развој од регионот Долна Нормандија во регионот Пелагонија.
- 2.Организација на први Регионални Денови на културата во Пелагонискиот регион.

Очекувани резултати:

- 1.Иницирани и создадени институционални партнерства помеѓу културни институции во Република Македонија и Република Франција и меѓународна презентација на Македонската култура.
- 2.Збогатена културна понуда на Пелагонискиот регион и 30% поголема посетеност на културните манифестации во регионот во однос на 2011 година.
- 3.Зголемен број на предлог апликации доставени од страна на културните институции во Пелагонискиот регион во рамките на повиците на ЕУ за финансирање на проекти преку инструментот за предпристапна помош и фондовите со централизирано управување и зголемен број на финансирани проекти во рамките на овие фондови.

Статус на проектот (заклучно 28.02.2013): реализиран

6. Развивање на план за прекугранична заштита од пожар - FIRESHIELD

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Инструмент за претпристапна помош – Програма за прекугранична соработка на Република Македонија и Република Грција 2007-2013

Потребно време на реализација на проектот: 15 месеци

Опис: Граничната област во двата региони е исклучително богата со шуми, планини, пасишта, биолошката разновидност и други природни ресурси. Главните еколошки ризици се предизвикани главно од човековите активности. Бидејќи не постои национална или регионална прекугранична соработка за заштита од пожар, противпожарни бригади дејствуваат само кога огнот се наоѓа во националната територија од нивната држава. Не постои заеднички план за

заштита на животната средина, вклучувајќи заштита од пожар на прекуграничната област.

Цел на проектот: Целта на проектот е да се придонесе во прекуграничната соработка во делот на заштита на животната средина преку развивање на заеднички прекуграничен план за противпожарна заштита и зајакнување на капацитетите на регионалните противпожарни одделенија.

Активности на проектот:

1. Менаџмент и координација на активностите.
2. Информирање на јавноста преку медиуми и кампања за подигнување на свеста.
3. Анализа и работилници за изработка на прекуграничниот заштитен план.
4. Активности за зајакнување на капацитетите за противпожарна заштита.
5. Размена на искуства

Очекувани резултати:

1. Противпожарните служби поефикасно ќе ја работат својата работа.
2. Ќе се оствари прекугранична соработка фокусирана на изнаоѓање заеднички решенија за заедничките проблеми.
3. Ќе се зајакнат капацитетите на противпожарните единици во двата региони.
4. Воспоставен волонтерски моторен тим, обезбедување сателитски снимки и размена на искуства.

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на имплементација

7. Програма за децентрализирана соработка помеѓу Регионот Долна Нормандија и Република Македонија

Учесници во Програмата: Центар за нови иницијативи во уметноста и културата “Локомотива” од Скопје, CRECET - *Centre Régional de Culture Ethnologique et Technique de Basse-Normandie* (Регионален центар за култура, етнологија и техника на Долна Нормандија), Центар за развој на Пелагонискиот плански регион.

Партнери во реализација на проектните активности од Македонија: Општина Битола и Министерство за локална самоуправа.

Програмата е финансиски поддржана од: Регионот Долна Нормандија, Француското Министерство за надворешни работи и Асоцијацијата на агенции за локална демократија од Франција

Краток опис на Програмата: Главните цели на проектниот циклус 2010-2013 од оваа Програма се:

- Аплицирање на тригодишна проектна програма која ќе резултира со креирање на:
- Стратегија за регионален културен развој на Пелагонискиот регион во Македонија како и развој на професионалните капацитети на локалните културни актери кои ќе придонесат во понатамошен одржлив културен развој и континуирана соработка помеѓу локалните општини и регион од Македонија со регионот Долна Нормандија.
- Градење на професионални капацитети во институциите за култура во Долна Нормандија и на локалните актери кои ќе придонесат да се зголеми степенот на нивна интернационална соработка во доменот на културата.

Статус на Програмата (заклучно со 28.02.2013): во фаза на реализација

9. Иновативни едукативни програми за зајакнување на природните ресурси во прекуграничниот регион Пелагонија/Лерин – Зоо Иноватива

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Инструмент за претпристапна помош – Програма за прекугранична соработка на Република Македонија и Република Грција 2007-2013

Потребно време на реализација на проектот: 18 месеци

Главна цел на проектот: Да придонесе во подобрување на природните ресурси во прекуграничниот регион Пелагонија/Лерин преку креирање и менаџмент на иновативни производи и услуги со цел подигање на општата свест во

прекуграничниот регион, за важноста во учеството на заштитата и унапредувањето на животните ресурси.

Специфични цели на проектот:

1. Воведување на иновативни образовни програми за подобрување на еколошките ресурси во прекуграничниот регион;
2. Градење на капацитетите на релевантните чинители во однос на заштитата на биолошката разновидност;
3. Да се подобри инфраструктурата во Зоолошката со цел да се поддржат институционалните капацитети за подобрување на животната средина;
4. Кампања за подигнување на свеста во прекуграничниот регион, преку развој на дигитални - медиа пакети.

Партнери на проектот:

1. Центар за развој на Пелагонискиот плански регион – Битола (главен партнер на проектот),
2. Агенција за развој “АНФЛО” – Лерин,
3. Општина Битола,
4. Општина Лерин,
5. Зоолошката градина – Битола.

Очекувани резултати од проектот:

1. Зајакнување на природните ресурси во прекуграничниот регион.
2. Имплементирање на едукативни програми.
3. Воспоставување и активно функционирање на волонтерски систем во Зоо – Битола,
4. Таргетирање на поширока целна група (приближно 20.000) и информирање за важноста на ресурсите на животната средина преку иновативни едукативни програми.
5. Градење на институционални капацитети за заштита на животната средина и заштитата на биодиверзитетот.

6. Изградба на модерна инфраструктура во Зоолошката градина според EAZA стандарди,
7. Зголемување на свеста за заштита на природните ресурси во прекуграничниот регион преку широка, иновативна, дигитална, медиумска кампања.

Статус на проектот (заклучно со 28.02.2013): во фаза на имплементација

10. Воведување и спроведување на ЕУ ЛЕАДЕР пристапот во Пелагонискиот регион

Носител на апликацијата: Центар за развој на Пелагониски плански регион

Поднесен до: Карана Корпорација – Проект за експанзија на мали бизнис

Потребно време на реализација на проектот: 12 месеци

Опис: ЕУ ЛЕАДЕР пристапот е посебен метод на Европска Унија кој се користи за забрзување на руралниот развој овозможувајќи му на населението да изнајдат нови начини на соработка и да ги подобрат условите за живот. Иницијативата ЛЕАДЕР претставува иновативен пристап во рамките на политиката за рурален развој на ЕУ преку кој се стимулира полноправност и заедништво на сите чинители во процесите на градење на политики, донесување на одлуки и спроведување на активности поврзани со руралниот развој.

Цел на проектот: Целта на проектот е преку иницијативи, акции и модели за соработка помеѓу јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор, поттикнување на економскиот раст и создавање на нови работни места да се подобрат условите на живот во руралните средини на Пелагонискиот регион.

Активности на проектот:

1. Конференција за отварање на проектот
2. Дизајн и печатење на промотивни материјали
3. Организирање на 3 инфо денови во Пелагонискиот регион
4. Организирање на 3 работилници во Пелагонискиот регион
5. Организирање на 12 тренинзи во Пелагонискиот регион
6. Организирање на 3 состаноци за формирање на ЛАГ-ови во Пелагонискиот

регион

7. Регистрирање во Централен регистар на РМ на 3-те Локални Акциони Групи формирани во Пелагонискиот регион

Очекувани резултати:

1. Подобрена информираност во Пелагонискиот регион за ЕУ LEADER пристапот
2. Мобилизирање на лидерите од приватниот, јавниот и граѓанскиот сектор, кои се спремни да посветат време и енергија на процесот
3. Зголемени капацитетите на локалните заинтересирани страни за подготвување и имплементација на проекти
4. Подготвени анализи и студии за проценка на локалните потреби и капацитети
5. Зајакнати капацитети за управување со Локални Акциони Групи
6. Воспоставени и регистрирани Локални Акциони групи

Статус на проектот (заклучно 28.02.2013): во фаза на имплементација

* * *

Програмата за развој на Пелагонискиот регион е доследно комуницирана и дисеминирана до сите заинтересирани страни и истата е целосно транспарентна со тоа што поставена е на интернет страната на ЦРППР.

М-р Владимир Талески

**Претседател на Совет за развој на
Пелагониски плански регион**